



Številka: 00104-250/2020/5

Datum: 23. 7. 2020

Odgovor na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi s spodbudami v znanstvenoraziskovalno delo

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije dr. Franc Trček je na Vlado Republike Slovenije naslovil naslednje vprašanje v zvezi s spodbudami v znanstveno-raziskovalno delo.

»Ob epidemiji covid-19 se vedno bolj jasno kaže, da je prevladujoči model gospodarskega razvoja Slovenije na mikro ravni, blago rečeno, problematičen.

Reši nas lahko le izdatno več pameti, kar pomeni, da potrebujemo novo politiko spodbujanja znanstveno-raziskovalnega dela, zlasti vključevanja mladih v to prijetno, a zahtevno profesionalno pot. Vlado sprašujem:

- Ali že snuje novo znanstveno-raziskovalno politiko Republike Slovenije?
- Na osnovi katerih vse strokovnih smernic?
- Kaj so njeni glavni poudarki?
- Kdo je pri snovanju vse soudeležen?
- Kako je v njo vključeno spodbujanje mladih k znanstveno-raziskovalnem delu?«

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju odgovarja:

Z letom 2020 se izteče veljavna Resolucija o raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2011–2020 (v nadaljnjem besedilu: RISS). RISS je bila, skupaj z Nacionalnim programom visokega šolstva 2011–2020, pod skupnim naslovom »Drzna Slovenija«, zasnovana ambiciozno, z visokimi cilji na področju razvoja raziskovalne in inovacijske dejavnosti. Po desetih letih izvajanja RISS, ki je bilo v tem obdobju različno intenzivno, vsi cilji še niso doseženi. Kot izhaja iz rednih poročil o spremljanju izvajanja RISS (<https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/znanost/>), sta glavni ozki grli nedoseganja nekaterih ciljev predvsem zniževanje sredstev za financiranje znanstveno-raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter dejstvo, da novi zakon za področje znanstveno-raziskovalne in inovacijske dejavnosti v tem času ni bil sprejet.

V skladu z Zakonom o raziskovalni in razvojni dejavnosti (Uradni list RS, št. 22/06 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 112/07, 9/11, 57/12 – ZPOP-1A, 21/18 – ZNOrg in 9/19; v nadaljnjem besedilu: zakon) predlog Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije pripravi Vlada Republike Slovenije na podlagi izhodišč in usmeritev Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SZT). Decembra 2019 je bila v okviru SZT imenovana ožja delovna skupina za pripravo izhodišč RISS. Pričakujemo, da bodo izhodišča, na podlagi katerih bo oblikovana nova strategija, sprejeta na SZT julija 2020. Na podlagi podanih izhodišč bo pripravljen predlog nove Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije za naslednje desetletno obdobje, ki bo nato pred potrditvijo na Vladi Republike Slovenije še predmet široke javne razprave z upoštevnimi deležniki. Strategija bo v skladu z zakonom v sprejetje posredovana Državnemu zboru Republike Slovenije.

Pri pripravi predloga nove strategije bodo med drugim kot analitične podlage uporabljene različne analize stanja in primerjalne analize na nacionalni in tudi mednarodni ravni. Sledili bomo

zaključkom rednih poročil o izvajanju veljavne RISS, upoštevali priporočila skupine neodvisnih ekspertov, podana v okviru instrumenta Evropske komisije v Obzorju 2020: *Policy Support Facility - Specific Support to Slovenia, Internationalisation of the science base and science-business cooperation*¹. Nadalje bodo pri pripravi predloga dokumenta upoštevana tudi priporočila Evropskega semestra ter analize v okviru Evropskega inovacijskega indeksa in primerjalna poročila OECD STI Outlook.

Glavni poudarki nove strategije bodo sledili izhodiščem, ki jih bo podal SZT, ta pa se bodo glede na razpoložljive analize in primerjave brez dvoma dotikala vprašanj upravljanja in financiranja znanstveno-raziskovalnega in inovacijskega ekosistema, internacionalizacije, sodelovanja z gospodarstvom in prenosa znanja ter izgradnje takega ekosistema, ki bo spodbuden za raziskovalce na različnih kariernih stopnjah. V tem kontekstu so mladi gotovo najpomembnejša kategorija, ki jim mora sistem omogočiti priložnosti za polno uporabo in razvoj njihovih potencialov. Vlada Republike Slovenije načrtuje, da bo nova strategija, skupaj z novim področnim zakonom, ustrezno nasloвила ta vprašanja.

¹ <https://rio.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/report/SS%20Slovenia.pdf>